

Voler, haver i poder, ... gens fàcil

"L'ètica i els valors comunitaris ens orienten en la problemàtica de resoldre el conflicte que es produeix quotidianament entre el que podem fer però no hem de fer o el que hem de fer però no volem"

En la gestió de qualsevol situació crítica per part d'una persona o conjunt de persones que tenen la responsabilitat de prendre decisions, ja sigui en l'àmbit privat o en l'àmbit públic, existeix la tricotomia entre el què es pot fer, el què es vol fer i el què s'ha de fer. Complica molt la presa de decisions el fet que la majoria de vegades les tres variables no coincideixen. Aquests tres conceptes, el poder, el voler i l'haver, formen part del conjunt ètic de principis i valors de la nostra convivència humana i també són analitzats per la Teoria de la Decisió Pública. L'ètica i els valors comunitaris ens orienten en la problemàtica de resoldre el conflicte que es produeix quotidianament entre el que podem fer però no hem de fer o el que hem de fer però no volem, o el que volem però no podem ni hem de fer.

Voler.- Estic convençut que cap dels dirigents que han de gestionar la crisi de la pandèmia causada per la COVID19 vol que les coses es desenvolupin com s'estan desenvolupant. Si parlem de voler, tothom vol que hi hagi salut, voldríem que el virus no existís o que no rebrotés i, per suposat, voldríem que no calgués prendre mesures tan dràstiques com les que s'han pres aquests darrers dies a la nostra ciutat i a la nostra comarca. Òbviament, i em sorprèn que algú cregui el contrari, ningú vol perjudicar Lleida, el Segrià i la seva economia. Si parlem de voler, tots voldríem que fos cert que ?el virus no entien de territorios? i que ?esto lo superamos unidos?. Però malauradament això no és així. El virus es més present en alguns territoris que en d'altres i la manera de superar-lo és l'aïllament, la prevenció i les mesures de protecció i desinfecció.

Haver.- Per tant, independentment d'allò que tots voldríem, crec fermament que els dirigents han de fer allò que cal: vetllar per la salut dels ciutadans, aturar els contagis i en conseqüència la pressió sobre el sistema sanitari. Si això comporta confinaments i aquesta es considera la millor mesura, cal afrontar-la. També han de fer més coses, com aconseguir fer compatible l'anterior amb el manteniment de l'activitat econòmica i, si cal, indemnitzar les pèrdues a autònoms, treballadors, comerciants i empresaris en general provocades per les mesures preses. També han de vetllar per oferir a la societat un sistema sanitari potent que sigui capaç d'atendre els malalts i fer els controls i la prevenció necessària per prioritzar la salut. En l'apartat de l'haver, també s'han de controlar els fluxos de treballadors del camp adequant la demanda de treball a l'oferta dels empresaris agraris, exigir (i ajudar) a aquests en el compliment de les condicions laborals adequades i dotar d'espais públics i privats per allotjar a aquests treballadors temporals, mentre duri la campanya, en indrets que disposin de mesures d'higiene, salubritat i convivència que evitin la propagació del virus.

Poder.- Per poder fer tot allò que cal, sigui l'administració que sigui, són necessaris, naturalment, competències i recursos. En l'article de la setmana passada parlava de les competències que atorgava a Catalunya l'Estatut de 2006, que van ser aprovades en referèndum pels catalans i retallades per la sentència del Tribunal Constitucional. Competències en serveis socials, en sanitat, en treball, immigració, en gestió territorial o en finançament local. Competències que no tenim i que en donarien possibilitats de fer una millor gestió de la situació d'extrema gravetat que estem vivint. I no parlem, ni molt menys, de les plenes competències d'un estat independent. Tot i l'anterior, en el cas que les tinguéssim, per exercir plenament les competències calen, sens dubte, recursos econòmics. I en aquest àmbit la Generalitat de Catalunya en general i la sanitat catalana en particular, tenen un greu problema de finançament.

Les mesures de contenció iniciades l'any 2009, no ho oblidem, van ser conseqüència de la crisi econòmica i de l'obsessió de l'Estat espanyol per escanyar les finances autonòmiques i no les

estatals, relaxant la despesa espanyola i fixant límits de dèficit públic inassumibles a la perifèria. Els ajuntaments tampoc estem millor. El finançament local és la gran assignatura pendent d'aquest país. No se'ns permet generar dèficit i els romanents, que en alguns casos es produeixen, l'Estat els pretén controlar i no deixar a cada municipi decidir com els gasta i a què els destina. Rere aquesta manca de recursos trobem el gran problema de finançament de Catalunya: el dèficit fiscal interterritorial. Més de setze mil milions d'euros (el 8% del PIB català) de recursos fiscals aportats pel catalans i catalanes a Espanya no tornen a Catalunya en forma d'inversions o despesa en serveis bàsics com la sanitat, l'ensenyament o els serveis socials.

Amb tota seguretat s'han comès errors i cal fer propòsit d'esmena, però tinc el ple convenciment que des de l'autoexigència i l'autoresponsabilitat de tots i cadascun de nosaltres, ens en sortirem. Des de la Paeria exigim i continuarem exigint claredat, dades i certeses sobre el què està passant a Lleida i compartirem la informació amb la ciutadania. I, sobretot, no ens cansarem de reclamar amb urgència, a l'administració que correspongui, compensacions econòmiques a les persones i empreses que ja estan sent perjudicades per les mesures preses. Ara més que mai Lleida, el Segrià i les terres de Ponent en general, mereixem una discriminació positiva. Cadascú des del nostre àmbit hem de lluitar fins aconseguir-la. Jo ho faré. Lleida, la meva ciutat, i els meus veïns són la meva prioritat.